

Opiskelijanumero _ _ _ _ _

Nimi _____ Tutkinto-ohjelma _____

Tehtävä	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Pisteet							

MUOTOILE VASTAUKSESI SELVÄSTI JA YMMÄRRETTÄVÄSTI. LIIAN LAVEASTA JA RAKENTEELLISESTI EPÄSELVÄSTÄ VASTAUKSESTA EI VOI ANTAA TÄYSIÄ PISTEITÄ. PYYDÄ TARVITTAESSA KONSEPTIPAPERIA. MERKITSE AINA TEHTÄVÄPAPERIIN, JOS VASTAUS LÖYTYY ERILLISELTÄ PAPERILTA TAI TEHTÄVÄPAPERIN KÄÄNTÖPUOLELTA.

1. Tehtävä liittyy kausittaisen tuloslaskennan keskeisiin periaatteisiin.

a) Yritys X:n päättyneestä tilikaudesta tiedetään seuraavaa (kaikki luvut M€): liiketoiminnan tulot suoriteperusteen mukaan 20 ja maksuperusteen mukaan 18, liiketoiminnan menot suoriteperusteen mukaan 25 ja maksuperusteen mukaan 24, Ainevaraston arvo tilikauden alussa oli 1 ja lopussa 2. Valmisteveraston alkuarvo oli taas 3 ja loppuarvo 4. Keskenäisen tuotannon arvo on sama kauden alussa ja lopussa. Esitä perusteltu vastaus seuraaviin kysymyksiin käyttäen vain annettua tietoa.

- Kuinka suuri on liiketoiminnan aiheuttama rahavarojen muutos? (1 p)
- Kuinka suuri on yrityksen tilikauden liikevoitto? (1 p)
- Ovatko myyntisaamiset kasvaneet vai vähentyneet kauden aikana? (1 p)

b) Miten paljon a-kohdassa laskemasi liikevoitto muuttuu, jos a-kohdassa annetun lisäksi otat huomioon seuraavaa: Sekä suorite- että maksuperusteen mukaisiin menoihin sisältyy nyt päättyvän tilikauden alussa tehdyn investoinnin hankintameno 5 M€. Yritys soveltaa tilinpäätöksen liitetietojen perusteella vastaaviin investointeihin tasapoistoa ja viiden vuoden käyttöaikaa. Aiemmin päättyneillä tilikausilla tehdyistä investoinneista on suunnitelman mukaan tilikaudella poistettava 3. (1 p)

c) Yritys Y on yritys X:n kilpailija, ja se arvostaa vaihto-omaisuuden eri periaattella. Ero koskee valmisteverastoa ja tarkoittaa lyhyesti sanottuna seuraavaa: Jos jokin tuote X:n valmisteverastossa on arvostettu arvoon 1 €/kpl, on vastaava tuote arvostettu Y:n varastossa arvoon 1,2 €/kpl. Kuinka paljon a-kohdassa laskemaasi liikevoittoa pitäisi muuttaa, jotta yrityksen X liikevoitto olisi paremmin verrattavissa yritys Y:n liikevoittoon? (1 p)

(Lisää vastaustilaa seuraavalla sivulla.)

Opiskelijanumero _ _ _ _ _

2. Tehtävä liittyy katetuottoanalyysiin (cost-volume-profit analysis).

- a) Selitä katetuottoanalyysin perusidea. (2 p)
- b) Selitä, miten varmuusmarginaaliin vaikuttaa se, jos liiketoiminnan nettotulosta (net income) laskettaessa tuloverot arvioidaan liikevoitosta tuloveroprosentin avulla. (1 p)
- c) Kuvaile, miten katetuottoanalyysia voi hyödyntää liukuvan budjetin (flexible budget) laadinnassa ja tarkkailussa. (2 p)

Opiskelijanumero _ _ _ _ _

3. Tehtävä liittyy tuloslaskelman ja taseen rakenteeseen.

- a) Mikä ero on bruttokatteella (gross margin) ja liikevoitolla (operating income)? (1 p)
- b) Kuuluuko käyttöpääoma taseessa varoihin, velkoihin vai omaan pääomaan? (1 p)
- c) Määrittele nettovelkaantumisasteen laskentakaava käyttäen enintään neljää tuloslaskelman ja/tai taseen käsitettä. Kuvaako nettovelkaantumisaste kannattavuutta, vakavaraisuutta vai maksuvalmiutta? Yksilöi, mitkä valitsemistasi käsitteistä liittyivät tuloslaskelmaan ja mitkä taseeseen. (3 p)

Opiskelijanumero _ _ _ _ _

4. Tehtävä liittyy päätöksenteon kannalta relevanttiin informaatioon.

Yritys on tekemässä investointipäätöstä uuden tuotteen markkinoinnin ja valmistuksen aloittamisesta. Tuotteen oletettu elinikä on 5 vuotta, ja siitä tiedetään:

- A) Tuote on valmiiksi kehitetty, ja tuotekehitysprojektin kustannukset olivat 1 M€.
 B) Konsulttitoimistolla teetetty markkinointitutkimus arvioi, että tuotteen lanseerausta on tuotettava 0,5 M€:n kampanjalla.
 C) Tämän lisäksi vuosittain myyntiin ja markkinointiin on käytettävä 0,2 M€.
 D) Tutkimuksen mukaan tuotetta myydään vuodessa 50 000 kpl hintaan 100 €/kpl.
 E) Konsulttitoimiston lähettämä sopimuksen mukainen lasku markkinointitutkimuksesta on 0,1 M€.
 F) Yrityksen omien arvioiden mukaan tuotteen materiaalikustannukset ovat 60 €/kpl.
 G) Tuote valmistetaan automatisoidulla tuotantolinjalla, mutta valmistusprosessin suunnittelu on vielä kesken. Linjan vuotuiseksi tasapoistoksi on tässä vaiheessa arvioitu 0,5 M€. Tuotantolinjalla ei arvioida olevan jäännösarvoa 5 käyttövuoden jälkeen. Uusi tuotantolinja rakennetaan tehtaan sisällä olevaan tilaan, joka on ollut käyttämättä, joten uutta tilaa ei tarvita.
 H) Tuotantolinjan arvioidaan aiheuttavan joka vuosi käyttö- ja tuotannonohjauskustannuksia 0,3 M€.
 I) Yritys on 3 kuukautta sitten lopettanut erään vanhan tuotteen valmistuksen. Vanhan tuotteen valmistuksessa käytetyt koneet voidaan nyt myydä yhteishintaan 0,4 M€.
 J) Vanhaa tuotetta on edelleen varastossa 1 M€:n arvosta, mutta myyntijohtaja uskoo, että varasto saadaan myytyä tähän hintaan kuluvan vuoden aikana.

Investointipäätöksen tueksi yrityksen johto on laatimassa investointilaskelmaa, josta on tarkoitus arvioida investoinnin nettonykyarvo (NPV). Käyttäen vain yllä annettuja tietoja **luettele taulukossa erät ja rahasummat, jotka kuuluvat investointilaskelmassa nykyhetkeen ja ensimmäiselle toimintavuodelle.**

Nykyhetkelle kuuluvat erät (tunnistekirjain riittää) ja summat	1. toimintavuodelle kuuluvat erät (tunnistekirjain riittää) ja summat

Jos et käyttänyt yhtä tai useampaa yllä annettua tietoa, **luettele vielä pois jättämäsi erät ja syyt tähän.** (5 p)

(Lisää vastaustilaa seuraavalla sivulla.)

Opiskelijanumero _ _ _ _ _

5. Tehtävä liittyy toimintolaskentaan (activity-based costing).

- a) Selitä, miten toimintojen hierarkia (cost hierarchy) pitäisi ottaa huomioon, kohdistettaessa kustannuksia tuotteille. (4 p)
- b) Yritys on aikaisemmin kohdistanut kaikki kustannukset tuotteille. Myyjille on annettu hinnoittelun yleisohje, jonka mukaan tuotteen kustannuksiin pitäisi lisätä 20 %:n voittolisä (markup), jotta yrityksen tulostavoite toteutuu. Nyt yritys päättää jättää osan yleiskustannuksista kohdistamatta tuotteille, koska oikeudenmukaista syy-yhteyttä ei ole. Nämä yleiskustannukset ovat 10 % yrityksen kustannuksista. Miten myyjille annettavaa yleisohjetta pitäisi tämän vuoksi muuttaa? (1 p)

Opiskelijanumero _ _ _ _ _

6. Tehtävä liittyy laskentatoimen keskeisiin menetelmiin ja käsitteisiin.

- a) Selitä taseen omaisuuserän arvostukseen liittyvä käsite ”käypä arvo”. (2 p)
- b) Miksi herkkyysanalyysi (sensitivity analysis) on tärkeä suunnittelussa ja päätöksenteossa? (1 p)
- c) Vertaa käsitteitä yrityksen pääbudjetti (master budget) ja osabudjetit (set of budgets called the operating budget). (2 p)